

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

สาระสำคัญของบทนี้จะกล่าวครอบคลุมถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้กับการสอนแบบปกติ
4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้กับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสูงกว่าก่อนสอน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสูงกว่าก่อนสอน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้มีเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ของโรงเรียนอนุบาลพัทลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 60 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกห้องเรียนแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับฉลากเพื่อใช้เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

กลุ่มทดลอง เรียนโดยใช้การสอนกลยุทธ์การเรียนรู้

กลุ่มควบคุม เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้แบบแผนการทดลอง (Non - equivalent Control Group Design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้การสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ดังรายละเอียดดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ จำนวน 6 แผน
2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 6 แผน โดยใช้เนื้อหาเดียวกับแผนการจัดการเรียนรู้การสอนกลยุทธ์การเรียนรู้
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 1 ฉบับ รวม 28 ข้อ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก ซึ่งมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.25 - 0.88 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.31 - 0.69 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84
4. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 1 ฉบับ รวม 23 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.76 - 5.67 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ก่อนดำเนินการสอน

1.1 เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แบบวัดเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เอกสาร วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และกระดาษคำตอบ

1.2 จัดแบ่งกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ห้องเรียน โดยวิธีการจับฉลากเข้ากลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน

1.3 ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. ขั้นตอนการสอน

ผู้วิจัยทำการทดลองสอนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มด้วยตนเอง ดังนี้

2.1 กลุ่มทดลอง สอนโดยการใช้การสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ จำนวน 6 แผน

2.2 กลุ่มควบคุม สอนโดยใช้การสอนแบบปกติ ซึ่งมีเนื้อหาเดียวกับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ จำนวน 6 แผน

3. ขั้นหลังการสอน

3.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.2 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง

2. ทดสอบค่าที (t-test) จากค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่าง ๆ

2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระหว่างก่อนและหลังการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าทีชนิดกลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน (Dependent Samples)

2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการใช้การทดสอบค่าทีชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่สัมพันธ์กัน (Independent Samples)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมหลังสอนสูงกว่าก่อนสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมหลังสอนสูงกว่าก่อนสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้มีเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

จากสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กล่าวว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอน กลยุทธ์การเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสูงกว่า ก่อนสอน

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการสอนโดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า การสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสูงขึ้นเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทอมสัน และรูบินส์ (Tomson and Rubin,1996) คาร์เรลล์, ฟาริส และ ลิเบอโต (Carrell , Pharis and Liberto, 1989) ดาเดอร์ และ ร็อบบิน (Dadour and Robbins,1996) ศรีจรยา บุญเลิศ (2545) ชีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2546) ภคมน แก้วภราดัย (2547) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ได้ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ในทุกช่วงเวลาของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ใช้กลยุทธ์การระดมพลังสมองเมื่อต้องการร่วมกันอภิปรายและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ใช้กลยุทธ์การสร้างผังกราฟิกเมื่อต้องการสรุปบทเรียน ใช้กลยุทธ์การตั้งคำถามและกลยุทธ์การประเมินผลเมื่อผู้เรียนเรียนจบบทเรียน เมื่อผู้เรียนได้ใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ เหล่านี้ในกระบวนการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใคร่รู้ มีความกระตือรือร้น และมีความสุขสานกับกิจกรรมการเรียนการสอน อีกทั้งนักเรียนสามารถร่วมกันสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน อันทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนที่เรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ด้วยเหตุผลดังกล่าวเป็นการสนับสนุนว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการสอน

จากสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กล่าวว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมหลังสอนสูงกว่าก่อนสอน

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการสอนแบบปกติ สูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่าการสอนแบบปกติทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการสอนแบบปกติทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ตามที่ครูกำหนดไว้ โดยอาศัยสื่อการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ตามที่ครูกำหนด พร้อมทั้งมีการกระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อ

ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี การที่นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง พร้อมทั้งได้รับ แรงกระตุ้นจากครูผู้สอน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นการสนับสนุนและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการสอนแบบปกติสูงขึ้น

จากสมมติฐานข้อที่ 3 ที่กล่าวว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอน โดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังนักเรียนที่ได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทอมสัน และ รูบินส์ (Thomson and Rubin,1996) คาร์เรลล์, ฟาริส และ ลิเบอโต (Carrell , Pharis and Liberto, 1989) ดาเดอร์ และ ร็อบบินส์ (Dadour and Robbins,1996) ศรีจรรยา บุญเลิศ (2545) ชีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2546) ภคมน แก้วภราดัย 2547 ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้คงเป็นเพราะว่านักเรียนที่ได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ได้ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ในทุกช่วงเวลาของการเรียนการสอน โดยนักเรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ นักเรียนที่ได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้จะใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ในแต่ละคาบเรียน ซึ่งได้แก่ การระดมพลังสมอง การสร้างผังกราฟิก การตั้งคำถาม การประเมินผล โดยนักเรียนเริ่มต้นใช้กลยุทธ์การระดมพลังสมองเพื่อร่วมกันศึกษาร่วมกันอภิปรายเนื้อหาของบทเรียน ใช้กลยุทธ์การสร้างผังกราฟิกในการสรุปบทเรียน ใช้กลยุทธ์การตั้งคำถามโดยนักเรียนร่วมกันตั้งคำถามกับครู เพื่อตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของบทเรียน และใช้กลยุทธ์การประเมินผลหลังจากเรียนจบบทเรียนแต่ละครั้ง

การที่นักเรียนได้ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ต่างๆ ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้งนักเรียนจะเป็นผู้คิดและลงมือกระทำด้วยตนเอง การสอนโดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้จึงถือเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชนาธิป พรกุล (2544 : 50) ซึ่งกล่าวถึง การเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางไว้ว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากการคิด การค้นคว้า การทดลอง และการสรุป เป็นความรู้โดยตัวผู้เรียนเอง ฉะนั้น

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น เป็นการจัดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง และจากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน พบว่า การสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ เป็นการสอนที่ให้นักเรียนรู้จักกลยุทธ์การเรียนรู้ และใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ ในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบต่อตัวเอง นักเรียนลงมือกระทำ และปฏิบัติด้วยตนเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าวเป็นการสนับสนุนว่าการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้สามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้ จึงควรนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

จากสมมติฐานข้อที่ 4 ที่กล่าวว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้มีเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังนักเรียนที่ได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า การสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ไปควบคู่กับการสอนเนื้อหาวิชาจะทำให้ นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนการสอนสูงกว่าการสอนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นัยนา ฉางวางปราง (2545) ที่พบว่า เจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบโครงงาน ซึ่งเป็นกลยุทธ์การเรียนรู้กลุ่มหนึ่ง สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ชีรพงษ์ แก่นอินทร์ (2546) พบว่า เจตคติต่อการเรียนการสอนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้สูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01 การที่ผลปรากฏออกมาว่า เจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อาจมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้ การสอนกลยุทธ์การเรียนรู้เป็นการสอนที่นักเรียนใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ในกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนเกิดความสนุกสนาน กับกิจกรรมการเรียน ไม่เบื่อหน่าย นักเรียนมีอิสระในทางความคิด เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างสรรค์ผลงาน เช่น นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการนำกลยุทธ์การสร้างผังกราฟิกมาใช้ในการสรุปบทเรียน นักเรียนสนุกสนานกับการสร้างแผนผังกราฟิกแบบต่าง ๆ สนุกสนานกับการวาดรูป สนุกสนานกับการระบายสีตกแต่งผลงานของตัวเอง กิจกรรมดังกล่าวทำให้นักเรียน

ไม่เกิดความตึงเครียดในขณะร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ จากเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นการสนับสนุนว่านักเรียนที่ได้รับการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้มีเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องผลของการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนสูงกว่าการสอนปกติ แสดงให้เห็นว่าการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ เป็นการสอนที่สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้มากกว่าที่เป็นอยู่ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรนำวิธีการสอนนี้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ ครูผู้สอนจะต้องมีการเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อน โดยครูควรมีแผนเตรียมความพร้อม เพื่ออธิบายรายละเอียดของกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนได้คุ้นเคยกับกลยุทธ์แต่ละกลยุทธ์ และสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ไปทดลองใช้ กับวิชาอื่น ๆ

2.2 ควรนำการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาผลของการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อย่างต่อเนื่องตลอด 1 ภาคเรียนเพื่อจะให้เห็นพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนที่ชัดเจนขึ้น